

Voortoets Openluchttheater Valkenburg

2026

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Voortoets Openluchttheater Valkenburg

17 februari 2026 **CONCEPT**

In opdracht van:

Contactpersoon: [REDACTED]

Bureau Meervelt,

Ecologisch onderzoek en advies

Ing. [REDACTED]

Projectnummer: 25-107

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
	1.1 Aanleiding	1
	1.2 Beschrijving plangebied	1
	1.3 Voorgenomen ontwikkeling	2
	1.4 Mogelijk optredende storingsfactoren	3
	1.5 Opzet van de Voortoets	3
2.	NATURA 2000-GEBIED GEULDAL	4
	2.1 Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000	4
	2.2 Instandhoudingsdoelen Geuldal	4
	2.3 Afwegingskader	6
	2.4 Effecten op Natura 2000 gebied Geuldal	6
3.	EFFECTBEOORDELING	7
	3.1 Niet optredende storingsfactoren	7
	3.2 Beoordeling mogelijk optredende storingsfactoren	8
4.	CONCLUSIES	11
5.	LITERATUURLIJST EN WEBSITES	12

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Gemeente Valkenburg heeft in het voorjaar van 2026 een quickscan beschermde natuurwaarden uit laten voeren naar het in gebruik hebben van het Openluchttheater aan de Plenkertstraat in Valkenburg (ligging zie figuur 1). Het Openluchttheater ligt in en wordt voor een deel omsloten door Natura 2000 gebied Geuldal. Een van de conclusies uit de quickscan was: *'Om meer zicht te krijgen op mogelijke (negatieve) effecten op Natura 2000-gebied Geuldal door het in gebruik hebben van het openluchttheater wordt geadviseerd het gebruik van het theatercomplex te laten toetsen in een voortoets (op grond van de mogelijk optredende storingsfactoren). Een voortoets kan dienen als onderliggend document voor toetsing van de activiteiten aan de Omgevingswet door bevoegd gezag (provincie Limburg). Als uit de voortoets blijkt dat geen significante gevolgen optreden door het in gebruik hebben van het openluchttheater is een vergunning op grond van de Omgevingswet, aspect Natura 2000-activiteit niet nodig. Als op basis van de voortoets significante gevolgen niet uitgesloten kunnen worden, is het opstellen van een passende beoordeling nodig en dient een vergunning Natura 2000 activiteit te worden aangevraagd.'*

In dit document wordt de voortoets uitgewerkt.

Figuur 1: Ligging Openluchttheater in Valkenburg (Limburg Atlas, 2026).

1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt ten zuiden van de Plenkertstraat in Valkenburg en ten noorden van het casino en Thermae 2000. Het theater grenst in het westen, zuiden en zuidoosten aan opgaand bos (Polferbos). Aan de noordzijde is het gebied opener.

Het theater is alleen vanaf de Plenkertstraat bereikbaar via de openbare weg. Het theater bestaat uit een oplopende publiekstribune, een podium, een kleiner podium ten zuiden van het hoofdpodium, een grottheater en diverse ruimtes voor medewerkers en opslag van materialen. Rond het podium zijn diverse bijbehorende elementen en voorzieningen (overkapping, elektriciteit). Het theater heeft geen parkeervoorziening, voor een bezoek aan het theater moet elders in de stad worden geparkeerd. De vervoersbewegingen van en naar het theater zijn beperkt tot de aan- en afvoer van materialen.

Het openluchttheater in de gemeente Valkenburg is het oudste openluchttheater van Nederland. Het theater werd ruim 100 jaar geleden gebouwd waarbij in de rotswand een tribune werd uitgehouwen voor 1200 bezoekers. In 1916 werd het theater in gebruik genomen. Medio jaren '70 is het theater gesloten door teruglopende bezoekersaantallen. In 1983 werd het theater gerestaureerd en twee jaar later werden de eerste voorstellingen weer gegeven. Behalve het openluchttheater is er een Grottheater voor intieme en overdekte voorstellingen voor maximaal 100 bezoekers. In deze oriëntatie worden het openluchttheater en het Grottheater aangeduid als theatercomplex. Jaarlijks weten ruim 25.000 bezoekers het theatercomplex in Valkenbrug te vinden.

Figuur 2: Luchtfoto van het plangebied 2025 in de winterperiode (satelietdataportaal.nl). De tribune en het podium zijn goed zichtbaar.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

De bestaande activiteiten (het bestaande gebruik) van het openluchttheater uit de jaren 2003 en 2004, van vòòr de aanwijzing tot Natura 2000 gebied, zijn aangeleverd gemeente Valkenburg.

- In 2003 werden uitgevoerd (alle activiteiten met versterkt geluid): 27 voorstellingen (toneel), 7 repetitiedagen en 18 optredens met populaire muziek (pop, rock en musicals). Het totaal aantal dagen met activiteiten bedraagt 52 dagen. Hierbij dient te worden vermeld dat de activiteiten nooit hele dagen, maar slechts dagdelen of enkele uren betrof.
- In 2004 werden uitgevoerd: 26 voorstellingen (waarvan 24 met versterkt geluid), 8 repetitiedagen en 17 optredens met populaire muziek (pop, rock, musicals). Het totaal aantal dagen met activiteiten bedraagt 51 dagen. Hierbij dient eveneens te worden vermeld dat de activiteiten nooit hele dagen, maar slechts dagdelen of enkele uren betrof (zie bijlage 3 voor de agenda' 2004).

De uitvoeringen/voorstellingen werden gehouden in de maanden mei tot en met september. Voorstellingen in andere maanden komen vrijwel niet voor, het openluchttheater leent zich niet voor voorstellingen in andere jaargetijden vanwege het weer.

In de afgelopen jaren (periode tot en met 31 december 2025) is het aantal activiteiten nagenoeg vergelijkbaar geweest. Een grote wijziging in het gebruik in de komende jaren is niet te verwachten: vrijwel alle type activiteiten die plaatsvinden worden zonder wijzigingen voortgezet. Door de 'vaste' schaal van het openluchttheater (geen fysieke uitbreiding mogelijk) is een wijziging van de inrichting, een toename van het aantal beschikbare plaatsen of het uitvoeren van 'grotere' voorstellingen niet mogelijk.

1.4 Mogelijk optredende storingsfactoren

Aangezien het Openluchttheater al bestaat is toetsing aan storingsfactoren voor een aanlegfase niet aan de orde. In deze voortoets wordt daarom enkel ingegaan op storingsfactoren die kunnen optreden door het bestaand gebruik. De mogelijk optredende storingsfactoren zijn per activiteit in onderstaande tabellen in kaart gebracht.

Tabel 1: Mogelijke storingsfactoren in de gebruiksfase.

Activiteit	Mogelijk optredende storingsfactoren		
	Licht	Geluid	Optische verstoring
Uitvoeringen/ voorstellingen	Verlichting van het podium	Verkeer, mensen	Verkeer, mensen
Gebruik horeca en overige voorzieningen	Buitenverlichting horeca- en verblijfsgebied	Muziek, mensen	Verkeer, mensen
Onderhouds- en beheerwerkzaamheden	Niet van toepassing (worden enkel overdag uitgevoerd)	Gebruik machines	Verkeer, mensen

1.5 Opzet van de Voortoets

In hoofdstuk 2 worden Natura 2000 gebied Geuldal in beeld gebracht en wordt ingezoomd op, voor voorgenomen ontwikkeling, relevante habitattypen en soorten. Hierbij wordt ingegaan op de instandhoudingsdoelen en wordt kort ingegaan op het afwegingskader (Omgevingswet, echter zoals gehanteerd in de vervallen Wet natuurbescherming) voor Natura 2000-gebieden. Vervolgens wordt de effectindicator weergegeven voor de relevante Natura 2000-gebieden.

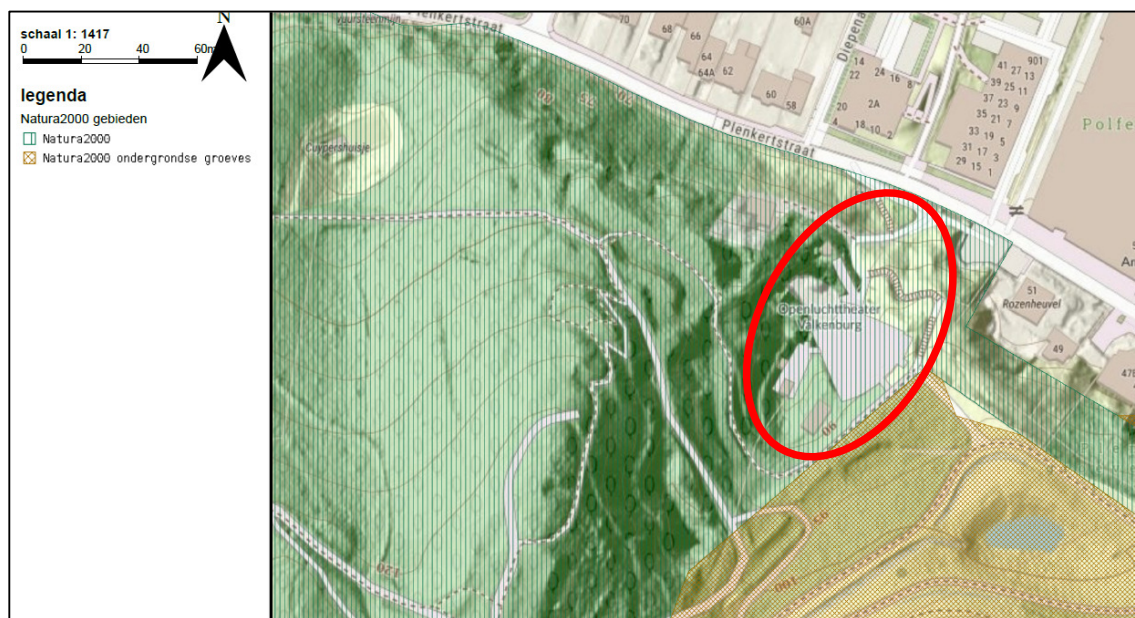
In hoofdstuk 3 vindt de effectbeoordeling plaats. Eerst wordt ingegaan op storingsfactoren die niet optreden of zo beperkt optreden dat ze nooit kunnen leiden tot gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Vervolgens worden de mogelijk optredende storingsfactoren uitgewerkt en wordt beoordeeld of een kans aanwezig is dat significante gevolgen in het licht van de instandhoudingsdoelen op kunnen treden.

Hoofdstuk 4 bevat de conclusies.

2. NATURA 2000-GEBIED GEULDAL

2.1 Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000

Het plangebied ligt in en grenst aan het Natura 2000-gebied Geuldal (zie figuur 3). Andere Natura 2000 gebieden liggen op ruime afstand van het Openluchttheater en worden hier verder buiten beschouwing gelaten. De activiteiten en mogelijk optredende storingsfactoren in andere Natura 2000 gebieden kan op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 3: Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000 gebied Geuldal (Limburg Atlas, 2026).

2.2 Instandhoudingsdoelen Geuldal

Geuldal is een groot Natura 2000 gebied dat uit verschillende deelgebieden bestaat. Het gebied is aangewezen als Habitatrichtlijngebied voor 14 habitattypen en 10 habitatsorten (zie tabel 2). In onderstaande tabellen worden deze genoemd met de status en de instandhoudingsdoelstellingen. De doelen zijn geformuleerd in termen van “behoud” (=) of “uitbreiding” (>) van de omvang (populatiegrootte of oppervlakte habitatype of leefgebied van de soort) en “behoud” (=) of “verbetering” (>) van de kwaliteit (van het habitatype of het leefgebied van de soort). De aanduiding = (<) betekent dat oppervlak af mag nemen ten gunste van een andere doelstelling.

Tabel 2: Instandhoudingsdoelstellingen Geuldal.

Habitattype	Habitatsubtype	Status doel	Oppervlakte	Kwaliteit
H3260A - Beken en rivieren met waterplanten	waterranonkels	definitief	>	>
H4030 - Droge heiden		definitief	=	=
H6110* - Pionierbegroeiingen op rotsbodem		definitief	>	>
H6130 - Zinkweiden		definitief	>	>
H6210 - Kalkgraslanden		definitief	>	>
H6230* - Heischrale graslanden		definitief	>	>
H6430C - Ruigten en zomen	droge bosranden	definitief	>	>
H6510A - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	glanshaver	definitief	>	>
H7220* - Kalktufbronnen		definitief	=	=
H7230 - Kalkmoerassen		definitief	>	>
H9110 - Valdbies-beukenbossen		definitief	>	>
H9120 - Beuken-eikenbossen met hult		definitief	=	>
H9160B - Eiken-haagbeukenbossen	heuveland	definitief	=	>
H91E0C* - Vochtige alluviale bossen	beekbegleitende bossen	definitief	=	>

Soort	Status doel	Populatie	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied
H1078* - Spaanse vlag	definitief	=	=	=
H1083 - Vliegend hert	definitief	>	>	>
H1096 - Beekprik	definitief	>	>	>
H1163 - Beek/Rivieronderpad	definitief	>	>	>
H1166 - Kamsalamander	definitief	=	=	=
H1193 - Geelbuikvuurpad	definitief	>	>	>
H1318 - Meervleermuis	definitief	=	=	=
H1321 - Ingekorven vleermuis	definitief	=	=	=
H1324 - Vale vleermuis	definitief	>	>	>
H1337 - Bever	definitief	=	=	=

2.3 Afwegingskader

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Dit geldt voor projecten die uitgevoerd worden in een Natura 2000-gebied maar ook voor projecten buiten een Natura 2000-gebied. Dit komt omdat (storings)factoren buiten een Natura 2000-gebied een grote invloed kunnen hebben op de instandhouding van een Natura 2000-gebied. Voorbeelden zijn verontreinigingen of ingrepen in een watersysteem. Er geldt dus een externe werking voor het afwegingskader Natura 2000.

Het doel van de voortoets is het in kaart brengen van de kans op significante gevolgen. De kans op gevolgen wordt beoordeeld in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn vastgesteld (al dan niet in de ontwerpfasen). Indien in deze voortoets de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten, is een passende beoordeling en een vergunning op grond van de Omgevingswet nodig.

2.4 Effecten op Natura 2000 gebied Geuldal

In Natura 2000 gebieden kunnen door ontwikkelingen of veranderingen optreden (storingsfactoren), die een effect kunnen hebben op de aangewezen habitattypen en richtlijnsoorten. Een overzicht van mogelijk optredende storingsfactoren is weergegeven in tabel 2.

Tabel 2: Overzicht van alle mogelijke optredende storingsfactoren.

Oppervlakteverlies	Verontreiniging	Verstoring door geluid
Versnippering	Verdroging	Verstoring door licht
Verzuring door N-depositie uit de lucht	Vernatting	Optische verstoring
Vermesting door N-depositie uit de lucht	Verandering stroomsnelheid	Verstoring door mechanische effecten
Verzoeting	Verandering overstromingsfrequentie	Verandering in populatiedynamiek
Verzilting	Verandering dynamiek substraat	Bewuste verandering van soortensamenstelling.

3. EFFECTBEOORDELING

In de effectbeoordeling wordt eerste ingegaan op de storingsfactoren waarvan verwacht mag worden dat deze niet optreden in de context van de voorgenomen ontwikkelingen. Daarna worden de mogelijk optredende storingsfactoren per storingsfactor nader belicht waarbij, indien relevant, zowel de fase van aanleg als de fase van ingebruikname aandacht krijgt.

3.1 Niet optredende storingsfactoren

In tabel 3 zijn de mogelijk optredende storingsfactoren weergegeven. Deze aannemelijk optredende storingsfactoren worden in onderstaande tabel zwart weergegeven. Op de overige -grijs weergegeven- storingsfactoren wordt in deze paragraaf kort ingegaan, waarbij aangegeven wordt waarom deze storingsfactoren verder niet relevant zijn in de beoordeling.

Tabel 3: Overzicht van alle mogelijke optredende storingsfactoren.

Oppervlakteverlies	Verontreiniging	Verstoring door geluid
Versnippering	Verdroging	Verstoring door licht
Verzuring door N-depositie uit de lucht	Vernatting	Optische verstoring
Vermesting door N-depositie uit de lucht	Verandering stroomsnelheid	Verstoring door mechanische effecten
Verzoeting	Verandering overstromingsfrequentie	Verandering in populatiedynamiek
Verziltig	Verandering dynamiek substraat	Bewuste verandering van soortensamenstelling.

- Oppervlakteverlies

Oppervlakteverlies: Er is geen sprake van een wijziging van de oppervlakte van het Natura 2000-gebied. De activiteiten buiten het Natura 2000-gebied leiden niet tot oppervlakteverlies van habitattypen of leefgebieden binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied.

Hierbij wordt opgemerkt dat het Openluchttheater feitelijk valt onder de exclaveringsformule: Het complex ligt in het Natura 2000-gebied maar is (grotendeels) verhard. In artikel 3.4 van het Aanwijzingsbesluit ¹ is een algemene exclaveringsformule opgenomen. Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 wordt afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

Bebouwing betreft één of meer gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

- Gebouw: elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.
- Bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, of hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

- Versnippering

Het continueren van het huidige gebruik heeft geen versnippering van het Natura 2000-gebied tot gevolg. Er worden geen nieuwe paden door het Natura 2000-gebied aangelegd en er vinden geen ruimtelijke ontwikkelingen plaats in het Natura 2000-gebied. Omringend Natura 2000 gebied blijft onverminderd toegankelijk en beschikbaar diverse richtlijnsoorten en staat de ontwikkeling van habitattypen niet in de weg.

- Verzuring en vermisting door N-depositie uit de lucht

Het continueren van het huidige gebruik heeft, zeker in relatie tot het gebruik van voor de aanwijzing als Natura 2000 gebied, geen wijzigingen in het regulier gebruik en het aantal bezoekers. Het aantal verkeersbewegingen wordt ingeschat als gelijk aan de situatie voor aanwijzing.

¹ De Staatssecretaris van Economische Zaken, w.g. Sharon A.M. Dijkma d.d. 22 juni 2015.

- Verzoeting en Verzilting

Veranderingen in samenstelling van water en bodem kunnen op voorhand uitgesloten worden. In de regio waarin het plangebied ligt, is geen sprake van zoutinvloeden.

- Verontreiniging

Gebruik van vervuulende stoffen komt niet feitelijk voor binnen de grenzen van het Openluchttheater. Bij het gebruik van machines in het plangebied is het niet uit te sluiten dat lokaal en zeer beperkt lekkages optreden waarbij verontreinigende stoffen zoals olie en benzine vrijkomen. De kans hierop wordt echter als nihil ingeschat. Eventuele verontreiniging blijft lokaal en heeft geen uitstraling naar het Natura 2000-gebied.

- Verandering stroomsnelheid, overstromingsfrequentie en verandering dynamiek substraat

Veranderingen in samenstelling van water en bodem kunnen op voorhand uitgesloten worden. In het plangebied is geen sprake van een veranderd waterregime met invloed op delen van de Geul.

- Verstoring door mechanische effecten

Mechanische effecten in het Openluchttheater treden niet op.

- Verandering in populatiedynamiek

Door het voortgezette gebruik van het Openluchttheater is een verandering op populatiedynamiek op aangewezen soorten uit te sluiten. Er wordt niet ingegrepen in populatiedynamiek van populaties van soorten.

- Bewuste verandering van soortensamenstelling.

Er vindt geen bewuste verandering van soortensamenstelling plaats.

3.2 Beoordeling mogelijk optredende storingsfactoren

- Verstoring door geluid

Verstoring van geluid op habitattypen kan op voorhand worden uitgesloten: in habitattypen ontbreekt een fysiologisch mechanisme. Habitattypen worden gedefinieerd door hun abiotische omstandigheden (bodem, water, lucht) en hun karakteristieke vegetatie. In tegenstelling tot fauna, beschikken planten en vegetatiestructuren niet over een zintuiglijk systeem om geluidsgolven te verwerken.

Geluid is een mechanische trilling in de lucht. Er is geen wetenschappelijk bewijs dat de geluidsdruk niveaus die vrijkomen bij menselijke activiteiten (zoals een openluchttheater) de fysiologische processen van planten (fotosynthese, nutriëntenopname of kieming) negatief beïnvloeden. Omdat er geen causaal verband is tussen geluidstrillingen en de staat van instandhouding van een vegetatietype, kan geluid niet als storingsfactor voor een habitatype worden gekwalificeerd.

Zelfs de (voormalige) Effectenindicator en de huidige BIJ12-kennisdocumenten maken dit onderscheid strikt. In de gevoeligheidsmatrix van de Effectenindicator Natura 2000 wordt de factor "Geluid" uitsluitend gekoppeld aan soorten (Vogelrichtlijn en specifieke Habitatrichtlijn-soorten zoals vleermuizen of Kamsalamander). Bij de Habitattypen staat bij de factor geluid standaard een "-" of wordt de factor in het geheel niet genoemd als bedreiging.

Verstoring van geluid op soorten kan voor een aantal soorten op voorhand worden uitgesloten: door de ligging van het gebied ten opzichte van de verspreiding van de bekende populaties en/of hun gewinning aan geluid (de Geul als Natura 2000 gebied loopt door Valkenburg (!)). Dit geldt voor Beekprik, Beek/Rivierdonderpad, Kamsalamander, Geelbuikvuurpad, Geelbuikvuurpad en Bever.

Over verstoring door geluid op insecten (Spaanse vlag, Vliegend hert) is geen specifieke kennis voorhanden. Het is aannemelijk dat er enig effect op kan treden, echter een effect hierdoor met enig negatief effect op individuen en of populaties is uiterst onwaarschijnlijk.

Populaties van Kamsalamander en Geelbuikvuurpad komen niet voor in de omgeving van het Openluchttheater. Gezien de afwezigheid van waarnemingen van beide soorten en de afwezigheid van geschikte

voortplantingswateren (zowel in het Openluchttheater als in de directe omgeving hiervan) kan de aanwezigheid van beide soorten hier worden uitgesloten. Overigens heeft geluid voor deze soorten naar verwachting evenmin een negatief effect met effecten op individuen of populaties van deze soorten.

Natura 2000 gebied Geuldal is internationaal van belang als overwinteringsgebied voor vleermuizen (Meervleermuis, Ingekorven vleermuis en Vale vleermuis). De aanwijzing als Natura 2000-gebied is primair gebaseerd op de aanwezigheid van diverse mergelgroeven die fungeren als winterverblijfplaatsen. Hierdoor is een scheiding in tijd tussen het gebruik van de vleermuizen en het gebruik van het theater. De kritieke periode voor de instandhoudingsdoelstellingen van de vleermuizen in dit gebied betreft de winterslaap (van ongeveer oktober tot en met maart). De voorstellingen van het Openluchttheater vinden vrijwel uitsluitend plaats tijdens het culturele seizoen in de voorjaars- en zomermaanden. Eventuele overlap tussen de voorstellingen en de actieve periode van vleermuizen is minimaal, zowel in tijd als in oppervlakte van Natura 2000 gebied Geuldal.

De overwinteringslocaties bevinden zich diep in de ondergrondse kalksteengroeven. De dikke bovenliggende rotlagen bieden een volledige isolatie tegen geluid en trillingen afkomstig van het theater. Extern geluid dringt niet door tot in de rustplaatsen, waardoor de gunstige staat van instandhouding van de winterpopulatie niet in het geding komt. Verstoring van vleermuizen in de groeves door geluid is uit te sluiten. Overigens is overlap tussen de voorstellingen en de kwalificerende soorten vleermuizen niet aannemelijk: de aanwijzing van deze drie soorten gaat hoofdzakelijk over beschermde winterverblijven, de activiteiten in het Openluchttheater vinden uitsluitend in het late voorjaar en de zomerperiode plaats.

Op basis van bovenstaande kunnen significante gevolgen in het licht van de instandhoudingsdoelen als gevolg van geluid worden uitgesloten.

- **Verstoring door licht**

Tijdens de voorstellingen in de avonduren kan (in een deel van de avond) verlichting gebruikt worden om het podium en de aanwezige ontsluitingen te verlichten. De verlichting is echter te allen tijde beperkt in tijd (enkel tijdens voorstellingen in de avonduren en voornamelijk gericht op het podium). Aangezien het Openluchttheater enkel wordt gebruikt voor voorstellingen in het late voorjaar en de zomer, is het 's avonds al lange tijd licht. Het gebruik van kunstlicht (verlichting) is dan ook uiterst beperkt in de schemer en/of vroege nacht.

De verlichting is al in gebruik van vòòr de aanwijzing als Natura 200 gebied en is niet wezenlijk veranderd. Enige uitstraling van verlichting op omliggende Natura 2000 gebied blijft voor korte perioden aanwezig. Het gaat hierbij om 'strooilicht' en niet om actieve verlichting met lampen of schijnwerpers op het aangrenzende Natura 2000 gebied. Bij de verlichting van infrastructuur is gebruik gemaakt van afgeschermd armaturen om de uitstraling van strooilicht zo veel mogelijk te voorkomen. Hierdoor wordt de aantrekkingskracht op nachtvinders (Spaanse vlag) gemitigeerd tot een verwaarloosbaar niveau.

Natura 2000 gebied Geuldal is internationaal van belang als overwinteringsgebied voor vleermuizen (Meervleermuis, Ingekorven vleermuis en Vale vleermuis). De aanwijzing als Natura 2000-gebied is primair gebaseerd op de aanwezigheid van diverse mergelgroeven die fungeren als winterverblijfplaatsen. Hierdoor is een scheiding in tijd tussen het gebruik van de vleermuizen en het gebruik van het theater. De kritieke periode voor de instandhoudingsdoelstellingen van de vleermuizen in dit gebied betreft de winterslaap (van ongeveer oktober tot en met maart). De voorstellingen van het Openluchttheater vinden vrijwel uitsluitend plaats tijdens het culturele seizoen in de voorjaars- en zomermaanden. Eventuele overlap tussen de voorstellingen en de actieve periode van vleermuizen is minimaal, zowel in tijd als in oppervlakte van Natura 2000 gebied Geuldal. Overigens is overlap tussen de voorstellingen en de kwalificerende soorten vleermuizen niet aannemelijk: de aanwijzing van deze drie soorten gaat hoofdzakelijk over beschermde winterverblijven.

Door de uiterst beperkte en kortdurende uitstraling, de beperkte overlap met Natura 2000 gebied Geuldal en beschouwd op de schaal en omvang van het Natura 2000 gebied Geuldal kan het optreden van significante gevolgen op habitattypen en richtlijnsoorten op voorhand worden uitgesloten.

Op basis van bovenstaande kunnen significante gevolgen als gevolg van verlichting, in het licht van de instandhoudingsdoelen, uitgesloten worden.

- **Optische verstoring**

Optische verstoring kan met name ontstaan door bewegingen van mensen in het plangebied of langs de weg of aanwezigheid van (bewegende) machines en/of auto's). Veel soorten hebben echter een grote tolerantie voor optische verstoring.

Optische verstoring op soorten kan voor een aantal soorten op voorhand worden uitgesloten: door de ligging van het gebied ten opzichte van de verspreiding van de bekende populaties is er geen overlap met de verlichting van het Openluchttheater tijdens voorstellingen. Dit geldt voor Beekprik, Beek/Rivierdonderpad, Kamsalamander, Geelbuikvuurpad, Geelbuikvuurpad en Bever.

Optische verstoring voor insecten speelt geen rol van betekenis op individuen en/of populaties van Spaanse vlag en Vliegend hert.

Populaties van Kamsalamander en Geelbuikvuurpad komen niet voor in de omgeving van het Openluchttheater. Gezien de afwezigheid van waarnemingen van beide soorten en de afwezigheid van geschikte voortplantingswateren (zowel in het Openluchttheater als in de directe omgeving hiervan) kan de aanwezigheid van beide soorten hier worden uitgesloten. Overigens heeft optische verstoring voor deze soorten naar verwachting evenmin een negatief effect met effecten op individuen of populaties.

Natura 2000 gebied Geuldal is internationaal van belang als overwinteringsgebied voor vleermuizen (Meervleermuis, Ingekorven vleermuis en Vale vleermuis). De aanwijzing als Natura 2000-gebied is primair gebaseerd op de aanwezigheid van diverse mergelgroeven die fungeren als winterverblijfplaatsen. Hierdoor is een scheiding in tijd tussen het gebruik van de vleermuizen en het gebruik van het theater. De kritieke periode voor de instandhoudingsdoelstellingen van de vleermuizen in dit gebied betreft de winterslaap (van ongeveer oktober tot en met maart). De voorstellingen in het Openluchttheater vinden vrijwel uitsluitend plaats tijdens het culturele seizoen in de voorjaars- en zomermaanden. Eventuele overlap (met optische verstoring tot gevolg) tussen de voorstellingen en de actieve periode van vleermuizen is minimaal, zowel in tijd als in oppervlakte van Natura 2000 gebied Geuldal. Overigens is overlap tussen de voorstellingen en de kwalificerende soorten vleermuizen niet aannemelijk: de aanwijzing van deze drie soorten gaat hoofdzakelijk over beschermde winterverblijven.

Op basis van bovenstaande kunnen significante gevolgen als gevolg van optische verstoring, in het licht van de instandhoudingsdoelen, uitgesloten worden.

4. CONCLUSIES

Gemeente Valkenburg heeft het voornemen het bestaande gebruik van het Openluchttheater aan de Plenkertstraat te continueren. Het theatercomplex ligt in en grenst aan het Natura 2000-gebied Geuldal. Naar aanleiding van een eerder uitgevoerde quickscan beschermde natuurwaarden is deze voortoets opgesteld om te beoordelen of het bestaande gebruik van het Openluchttheater kan leiden tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Geuldal.

Het bestaande gebruik van het Openluchttheater Valkenburg is getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Geuldal. Daarbij zijn alle mogelijk relevante storingsfactoren systematisch beoordeeld. Uit de voortoets volgt dat het gebruik van het theater niet leidt tot oppervlakteverlies, versnippering, hydrologische effecten, stikstofeffecten of andere ingrepen die van invloed kunnen zijn op habitattypen of kwalificerende soorten. Een groot aantal storingsfactoren kan op voorhand worden uitgesloten.

De mogelijk relevante storingsfactoren geluid, licht en optische verstoring zijn nader beoordeeld. Gezien de beperkte duur, de seizoensgebondenheid en schaal van de activiteiten in combinatie met het bestaande gebruik van vóór de aanwijzing als Natura 2000-gebied én de afwezigheid of beperkte gevoeligheid van kwalificerende soorten in de directe omgeving, kunnen significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Geuldal worden uitgesloten. Op basis van deze voortoets wordt geconcludeerd dat het bestaande gebruik van het Openluchttheater Valkenburg, afzonderlijk of in cumulatie met andere plannen en projecten, geen significante gevolgen heeft voor Natura 2000-gebied Geuldal.

Een passende beoordeling is niet vereist en er is geen vergunningplicht op grond van de Omgevingswet (Natura 2000-activiteit) van toepassing.

5. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

BLJ12, 2023. Gebiedsanalyse Natura 2000-gebied Geuldal.

Provincie Limburg, 2017. Beheerplan Natura 2000-gebied Geuldal.

Provincie Limburg, 2023. Natuurdoelanalyse Geuldal.

Provincie Limburg, 2024. Kernrapport Natura 2000-plan Geuldal (157).

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2024. Handreiking Voortoets Natuurbeschermingswet.

esri-geoservices.bij12.nl

www.limburg.nl

www.sovon.nl

www.synbiosys.alterra.nl